

Mikael Wahlström

KONEET, JOILLA PELASTAMME PLANEETAN

Älyteknologialla
ilmastonmuutosta
vastaan

Gaudeamus

Kirjoitustyötä on tukenut Alfred Kordelinin säätiö

Copyright © 2021 Tekijä & Gaudeamus

Gaudeamus
www.gaudeamus.fi

Kansi: Ville Karppanen

Kannen kuvälähteet: AdobeStock & iStock

KL: 30, 61 • UDK: 3, 004

ISBN 978-952-345-145-2

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2021

SISÄLLYS

Johdanto	7
Osa 1: Ihminen ja älykäs kone	15
Koneen älyn piirteitä	16
Koneen päättely, luovuus ja mallintamisen haasteet	20
Kokemusmaailmat ja tavat nähdä	29
Empaattiset reittivalinnat	36
Sormella kopeloimisen ihanuudesta ja vaikeudesta	40
Koordinoivat tarinat vastaan 5G-telepatia	44
Onnettomuudet ja moraalinen kompassi	49
Yhteenveto: ihmisten ja koneiden erilainen älykkyys	55
Osa 2: Älykkäät koneet maalla, merellä, ilmassa ja tuotannossa	59
Itseohjautuvat autot ja auton omistamisen murros	61
Tulevaisuuden merenkulku: älykkäiden laivojen internet	86
Lennokit ja ilmastonmuutoksen hidastaminen	121
Valmistavan teollisuuden kytkeminen kiertotalouteen	134
Yhteenveto: työnjako ja yhteiskunnalliset päätökset	156
Osa 3: Käsitteitä ja tarinoita ilmastodigiloikkaa varten	163
Toimintaympäristötyö	165
Älykkyyden määritelmästä ja muodoista	172
Tieteistarinoiden voimasta ja osuvuudesta	179
Yhteenveto: Älykkäiden koneiden ilmastoystävällinen maailma	189
Viitteet	196
Lähteet	201
Tekijä	223